

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี

กาญจนา เลิศถาวรธรรม ศษ.ม.* วรรณิการ์ กิจนพเกียรติ พย.ม.**
อรพิน สว่างวัฒนเศรษฐ์ พย.ม.***

บทคัดย่อ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสำคัญต่อคุณภาพการศึกษา เนื่องจากเป็นตัวบ่งชี้ที่มีความสำคัญในการพัฒนานักศึกษาให้สำเร็จการศึกษาในระยะเวลาที่กำหนด จากผลการสำรวจของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี ในปีการศึกษา 2551 มีนักศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำจำนวน 57 คน จากจำนวนนักศึกษาทั้งสิ้น 793 คนคิดเป็นร้อยละ 7.19 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อการเรียน พฤติกรรมการเรียน ความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน การจัดการเรียนการสอน พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ การบริการของสถานศึกษา และความพร้อมของแหล่งฝึก กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาล และ 2) วิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้นปีที่ 1-4 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 465 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่แบบสอบถามซึ่งประกอบด้วยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแนวคำถามในการสนทนากลุ่มย่อยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติเชิงพรรณนา สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณโดยใช้ตัวแปรพหุคูณที่ศึกษาเข้าไปในสมการพหุคูณทุกตัว (Enter multiple regression analysis) และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหาจากการสนทนากลุ่มย่อย

ผลการวิจัย

1. เจตคติต่อการเรียน ความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน การจัดการเรียนการสอน การบริการของสถานศึกษา และความพร้อมของแหล่งฝึก มีความสัมพันธ์กันเชิงลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติ ($r = -.064, p\text{-value} = .170$; $r = -.047, p\text{-value} = .307$; $r = -.009, p\text{-value} = .839$; $r = -.029, p\text{-value} = .537$ และ $r = -.050, p\text{-value} = .278$ ตามลำดับ) ส่วนพฤติกรรมการเรียน และพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .036, p\text{-value} = .441$ และ $r = .014, p\text{-value} = .767$)

2. พฤติกรรมการเรียน เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการทำนายอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($R^2 = .020$) โดยสามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาได้ร้อยละ 2 และจากการสนทนากลุ่มย่อยพบว่าพฤติกรรมการเรียน ได้แก่ การวางแผนการเรียน และการเอาใจใส่ต่อการเรียน เป็นพฤติกรรมที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา

จากผลการวิจัยครั้งนี้สามารถเป็นแนวทางให้อาจารย์ผู้สอน และอาจารย์ที่ปรึกษานำมาเป็นข้อมูลประกอบการวางแผนพัฒนา หรือหาแนวทางในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับปัญหาพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาในด้านการวางแผนการเรียน และการเอาใจใส่การเรียน

คำสำคัญ : ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พฤติกรรมการเรียน นักศึกษาพยาบาล

*, *** พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี

** พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี

Factors Influencing Learning Achievement of Nursing Students in Bachelor of Nursing Science Curriculum, Borommarajonani College of Nursing, Ratchaburi.

Kanchana Lersthavorntham M.Ed.* Kannika Kitnopkiet M.N.S.**
Orapin Sawangwattanasait M.N.S. ***

Abstract

Learning achievement is the essential indicator of the completion of the program within the timeframe. In the academic year 2009, it was found that 57 out of 793 students at Borommarajonani College of Nursing, Ratchaburi (7.19%) demonstrated low level of learning achievement. The purposes of this descriptive study were to: 1) determine the relationships between learning attitude, learning behaviors, peer relationship, educational management, teaching behavior of instructors, educational services, readiness of health care settings, and learning achievement of nursing students, and 2) investigate factors influencing learning achievement. The sample were 465, first to fourth year nursing students in the academic year 2011. Data were collected using self-reported questionnaires and focus group discussion about factors influencing learning achievement. Quantitative Data were analyzed using descriptive statistics, Pearson Product Moment Correlation Coefficient, and Enter multiple regression. Qualitative data were analyzed using content analysis approach.

The research findings revealed as follows:

1. There was negative relationship between learning attitude, peer relationship, educational management, educational service and readiness of health care setting, and learning achievement of nursing students ($r = -.064$, $p\text{-value} = .170$; $r = -.047$, $p\text{-value} = .307$; $r = -.009$, $p\text{-value} = .839$; $r = -.029$, $p\text{-value} = .537$ and $r = -.050$, $p\text{-value} = .278$ respectively). Additionally, learning behavior and teaching behavior of instructors positively related with learning achievement of nursing students ($r = .036$, $p\text{-value} = .441$ and $r = .014$, $p\text{-value} = .767$).

2. All studied factors can be accounted for predicting of learning achievement for 2 percent, in this regard; learning behavior of student was statistically significant influenced the prediction ($R^2 = 0.20$, $p < .05$). Emerging themes from focus group discussion were planning for study and paying attention in their study.

According to study findings, it can be applied as a guideline for instructors, advisors. Besides, the received information can be used in combination with a development plan. Furthermore, it supports promoting learning management that can solve learning behavior problems of students.

Keywords : Learning achievement, Learning behavior, Nursing students

*, *** Registered Nurse, Senior Professional Level, Borommarajonani College of Nursing, Ratchaburi

* * Registered Nurse, Professional Level, Borommarajonani College of Nursing, Ratchaburi

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การประเมินคุณภาพผู้เรียน ถือเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งของการศึกษา ที่จำเป็นต้องมีการประเมินอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการติดตามกระบวนการจัดการเรียนการสอน ว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์หรือไม่ สิ่งที่ได้แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จในการจัดการศึกษา รวมทั้งดัชนีที่บ่งบอกถึงคุณภาพของผู้เรียนที่สำคัญประการหนึ่งได้แก่ การพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ทั้งนี้เนื่องจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นคุณลักษณะและความสามารถของบุคคล อันเกิดจากการเรียนการสอนเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม รวมทั้งประสบการณ์ซึ่งเป็นผลมาจากการเรียนรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรม และจากการเรียนการสอน¹

ในการศึกษาอิทธิพลของตัวแปรต่างๆที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้มีนักการศึกษาหลายท่านศึกษาองค์ประกอบของตัวแปรต่างๆเพื่อนำมาพัฒนาคุณภาพการศึกษาเช่นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบด้านสติปัญญา(Intellectual Factors) ได้แก่ ความคิดของบุคคล อันเป็นผลมาจากประสบการณ์ต่างๆรวมถึงความสามารถที่ติดตัวมาแต่กำเนิด ซึ่งความสามารถเหล่านี้วัดได้หลายทาง เช่น ความรู้พื้นฐานเดิม ความถนัดทางการเรียน ความคิดสร้างสรรค์ และความสามารถในการแก้ไขปัญหา และองค์ประกอบทางด้านที่ไม่ใช่สติปัญญา (Non-intellectual Factors) ได้แก่ บุคลิกภาพ เจตคติที่มีต่อวิชาชีพ รูปแบบการเรียนของนักศึกษา สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา คุณภาพการสอนของผู้สอน ลักษณะการคบเพื่อน² ส่วนบลูม (Bloom)³ กล่าวว่าองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้แก่ 1) พฤติกรรมด้านความรู้ และความคิด(Cognitive entry behavior) หมายถึง ความสามารถทั้งหลายของผู้เรียนที่ประกอบด้วยความถนัดและพื้นฐานเดิมของผู้เรียน 2) พฤติกรรมด้านจิตพิสัย(Affective entry

behavior)ซึ่งหมายถึง สภาพการณ์หรือแรงจูงใจที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ใหม่ได้แก่ ความสนใจทัศนคติที่มีต่อเนื้อหาวิชาที่เรียนและระบบการเรียน ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง ลักษณะบุคลิกภาพ และ 3) คุณภาพการสอน (Quality of Instruction) หมายถึงประสิทธิภาพซึ่งผู้เรียนจะได้รับผลสำเร็จจากการเรียนรู้ เพราะฉะนั้นการที่ผู้เรียนจะเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหรือปัจจัยหลายประการด้วยกัน

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี เป็นสถานบันการศึกษาที่มีหน้าที่ในการผลิตบัณฑิตพยาบาลให้มีคุณภาพ และมีความรู้คู่คุณธรรม โดยมีการกิจหลักในการจัดกระบวนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาส่งเสริมนักศึกษาพยาบาล ให้เป็นบัณฑิตพยาบาลที่มีคุณภาพเพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชน ในปัจจุบันพบว่า ยังมีนักศึกษาส่วนหนึ่งที่มีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่วิทยาลัยกำหนด(เกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 2.3) ซึ่งเห็นได้จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาจากรายงานงานวัดและประเมินผลการศึกษา ปีการศึกษา 2551 มีนักศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์รวม 57 คนจากจำนวนนักศึกษา 793 คนคิดเป็นร้อยละ 7.19 ประกอบกับการประเมินคุณภาพการศึกษาพยาบาลได้กำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษาในแต่ละสถานบันการศึกษาพยาบาลต้องสอบความรู้เพื่อขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง โดยกำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษาในแต่ละสถานบันต้องสอบผ่านทุกรายวิชา ซึ่งผลการสอบความรู้เพื่อขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งของผู้สำเร็จการศึกษาของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี ประจำปี 2551 และ 2552 บัณฑิตพยาบาลสอบผ่านทุกรายวิชาคิดเป็นร้อยละ 48.68 และ 51.19 ซึ่งจากผลการศึกษาของ ภัททวิศิริรัตน์⁴ พบว่าผู้สำเร็จการศึกษาพยาบาลที่มี

คะแนนเฉลี่ยสะสมสูงมีแนวโน้มจะสอบเพื่อขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลมากกว่าผู้มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำ จากข้อมูลดังกล่าวจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่วิทยาลัยต้องปรับปรุงและพัฒนานักศึกษา เพื่อให้ นักศึกษาสามารถที่จะศึกษาในวิทยาลัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเตรียมความพร้อมของนักศึกษาสำหรับเข้าสอบความรู้ เพื่อขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล และสำเร็จเป็นบัณฑิตพยาบาลที่มีคุณภาพตามมาตรฐานของสภาวิชาชีพ

ผู้วิจัยเห็นความสำคัญดังกล่าวจึงสนใจศึกษาปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาล คือ 1) ปัจจัยด้านผู้เรียน ได้แก่ เจตคติต่อการเรียน พฤติกรรมการเรียน และความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน 2) ปัจจัยด้านการสอน ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน และ พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ และ 3) ปัจจัยด้านสถานศึกษา ได้แก่ การบริการของสถานศึกษา และความพร้อมของแหล่งฝึก เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับอาจารย์ และอาจารย์ที่ปรึกษา ในการพัฒนาและจัดกิจกรรมในการช่วยเหลือนักศึกษาตลอดช่วงของการศึกษาในวิทยาลัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อการเรียน พฤติกรรมการเรียน ความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน การจัดการเรียนการสอน พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ การบริการของสถานศึกษา และความพร้อมของแหล่งฝึก กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี

2. วิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสม ((Mix method research) ประชากรในการศึกษาครั้งนี้คือ นักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี

ระยะที่ 1 กลุ่มตัวอย่างในระยะนี้เป็นการศึกษาในกลุ่มประชากรทั้งหมด ทั้งนี้เพื่อเป็นการลดความคลาดเคลื่อนของข้อมูลในการวิจัย โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 1-4 และนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต(ต่อเนื่อง) ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2552 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี จำนวน 610 คน ซึ่งเป็นการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling)

เกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างการวิจัยคือ

1. นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 1-4 ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2552
2. มีอายุตั้งแต่ 18 ปี
3. นักศึกษาสมัครใจเข้าร่วมในการวิจัย

ครั้งนี้

เมื่อพิจารณาเกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างได้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาจำนวน 465 คน

ระยะที่ 2 คัดเลือกจากกลุ่มตัวอย่างในระยะที่ 1 ซึ่งถูกเลือกแบบลูกโซ่ (snowball sampling) โดยทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างหน่วยแรก (ในระยะที่ 1) ของแต่ละชั้นปี ขึ้นมาชั้นปีละ 8 คนเพื่อเก็บข้อมูลเชิงลึกโดยมีเกณฑ์การคัดเลือกคือ เป็นนักศึกษาที่สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ และขอให้หน่วยตัวอย่างดังกล่าวแนะนำตัวแทนหน่วยตัวอย่างคนต่อไปจนครบ 8 คนในทุกชั้นปี รวมเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 32 คน (กลุ่มละ 8 คน มี 4 กลุ่มตามชั้นปี) เพื่อทำการสนทนากลุ่มย่อย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาเครื่องมือขึ้น โดยการใช้เครื่องมือแบ่งเป็น 2 ระยะ ได้แก่

ระยะที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี ราชบุรี มี 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1) ข้อมูลส่วนบุคคลประกอบด้วย เพศ คณะแผนกเฉลี่ยสะสม และระดับชั้นการศึกษา ส่วนที่ 2) แบบสอบถามปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาล มีลักษณะคำถามแบบมาตราประเมินค่า (rating scale) 5 ระดับ ประกอบด้วยปัจจัยด้านผู้เรียน ได้แก่ เจตคติต่อการเรียน พฤติกรรมการเรียน และความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน จำนวน 44 ข้อ ปัจจัยด้านการสอน ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน และพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ จำนวน 42 ข้อ และปัจจัยด้านสถานศึกษา ได้แก่ การบริการของสถานศึกษา และความพร้อมของแหล่งฝึก จำนวน 27 ข้อ

ระยะที่ 2 แนวคำถามในการทำสนทนากลุ่มย่อย (focus group discussion) เพื่อศึกษาข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา โดยการนำผลที่วิเคราะห์ได้จากการศึกษาในระยะที่ 1 มาเป็นแนวทางในการกำหนดประเด็นคำถามสำหรับการสนทนากลุ่มย่อยกับกลุ่มตัวอย่างแต่ละชั้นปี การทำกลุ่มจะใช้วิธีบันทึกเสียงและการจดบันทึก โดยการกำหนดประเด็นคำถามปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาล ศาสตราจารย์ ดร.หวัชใจ วั 3 ด้าน ดังนี้ ปัจจัยด้านผู้เรียน ปัจจัยด้านผู้สอน และปัจจัยด้านสถานศึกษา **การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ**

การตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา (content validity) ของแบบสอบถามในระยะที่ 1 จากผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษาพยาบาลจำนวน 3 ท่าน และการตรวจความเที่ยงของแบบสอบถาม (reliability) โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับนักศึกษาพยาบาล

ศาสตราจารย์ ดร.วิภาดาพร จอมเกล้าเพชรบุรี จ.เพชรบุรีจำนวน 40 คน นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาช (Cranach's Alpha Coefficient) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในภาพรวมเท่ากับ .913

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ระยะที่ 1 ผู้วิจัยขออนุมัติเพื่อเก็บข้อมูลวิจัย จากผู้อำนวยการวิทยาลัยฯ ขอความร่วมมือครูประจำชั้นในการอธิบายวัตถุประสงค์ของการวิจัยให้กลุ่มตัวอย่าง แจ้งหลักการพิทักษ์สิทธิ์โดยการ 1) ชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับการวิจัย 2) สอบถามความสมัครใจ และให้ข้อมูลเกี่ยวกับโอกาสออกจากกรวิจัยทุกเมื่อโดยไม่มีผลกระทบใดๆ 3) เซ็นต์ใบยินยอมเข้าร่วมวิจัย และผู้วิจัยเก็บแบบสอบถาม ได้แบบสอบถามที่ครบถ้วนสมบูรณ์จำนวน 465 ชุด นำแบบสอบถามที่ได้มาให้คณะและวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการทางสถิติ

ระยะที่ 2 ขอความร่วมมือจากครูประจำชั้น อาจารย์งานวินัย อาจารย์เวชสุขภาพ อาจารย์ที่ปรึกษา และจากกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอให้แนะนำตัวแทนกลุ่มตัวอย่างในระยะที่ 2 ที่เป็นผู้ที่สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีละ 1-2 คน หรือมากกว่าแล้วให้คนที่ได้เพิ่มช่วยหาคนเพิ่มอีกคนละ 1-2 คน จนกระทั่งได้กลุ่มตัวอย่างชั้นปีละ 8 คน อธิบายวัตถุประสงค์ของการวิจัยให้กลุ่มตัวอย่างทราบ และขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลโดยการสนทนากลุ่มย่อย (focus group discussion)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ระยะที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment coefficient correlation) และ

วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ โดยใช้ตัวแปรพยากรณ์ที่ศึกษาเข้าไปในสมการพยากรณ์ทุกตัว (Enter multiple regression analysis)

2. ระยะที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

ผลการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 93.33 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับ 2.51 - 3.00

คิดเป็นร้อยละ 53.98 ชั้นปีที่ เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนมากเป็นชั้นปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 36.13 เมื่อพิจารณาปัจจัยย่อยแต่ละปัจจัยพบว่า การบริการของสถานศึกษามีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด (\bar{X} = 4.15, S.D. = .43) รองลงมาคือ การจัดการเรียนการสอน (\bar{X} = 4.13, S.D. = .39) และคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ พฤติกรรมการเรียน (\bar{X} = 3.35, S.D. = .29) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายด้านและโดยรวม (n= 465)

	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ปัจจัยด้านผู้เรียน	3.79	.29	ปานกลาง
1. เจตคติต่อการเรียน	4.07	.36	มาก
2. พฤติกรรมการเรียน	3.35	.29	ปานกลาง
3. ความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน	3.95	.38	ปานกลาง
ปัจจัยด้านการสอน	4.11	.38	มาก
1. การจัดการเรียนการสอน	4.13	.39	มาก
2. พฤติกรรมการสอนของอาจารย์	4.10	.41	มาก
ปัจจัยด้านสถานศึกษา	4.12	.39	มาก
1. การบริการของสถานศึกษา	4.15	.43	มาก
2. ความพร้อมของแหล่งฝึก	4.10	.45	มาก
รวม	3.98	.28	มาก

2. เจตคติต่อการเรียน ความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน การจัดการเรียนการสอน การบริการของสถานศึกษา และความพร้อมของแหล่งฝึก มีความสัมพันธ์กันเชิงลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = -.064$, $p\text{-value} = .170$; $r = -.047$, $p\text{-value} = .307$; $r = -.009$, $p\text{-value} = .839$; $r = -.029$, $p\text{-value} = .537$ และ $r = -.050$, $p\text{-value} = .278$ ตามลำดับ) ส่วนพฤติกรรมการเรียน และพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .036$, $p\text{-value} = .441$ และ $r = .014$, $p\text{-value} = .767$) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่าง เจตคติต่อการเรียน (X_1) พฤติกรรมการเรียน (X_2) ความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน (X_3) การจัดการเรียนการสอน (X_4) พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ (X_5) การบริการของสถานศึกษา (X_6) และความพร้อมของแหล่งฝึก (X_7) กับผลสัมฤทธิ์ของการเรียน (Y) (n=465)

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	X_6	X_7	y
X_1	1							
X_2	.418*	1						
X_3	.461**	.487**	1					
X_4	.472**	.294**	.417**	1				
X_5	.469**	.283**	.360**	.702**	1			
X_6	.475**	.298**	.319**	.656**	.633**	1		
X_7	.353**	.311**	.302**	.566**	.5612**	.517**	1	
y	-.064 ^{NS}	.036 ^{NS}	-.047 ^{NS}	-.009 ^{NS}	.014 ^{NS}	-.029 ^{NS}	-.050 ^{NS}	1

* $p < .05$ ** $p < .01$ NS = non significant

3. เจตคติต่อการเรียน(X_1) พฤติกรรมการเรียน (X_2) ความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน (X_3) การจัดการเรียนการสอน(X_4) พฤติกรรมการสอนของอาจารย์(X_5) การบริการของสถานศึกษา(X_6) และความพร้อมของแหล่งฝึก(X_7) สามารถร่วมทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยรวม โดยพฤติกรรมการเรียนเป็นตัวแปรที่มีผลต่อการทำนาย อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($R^2 = .020$) โดยปัจจัยดังกล่าวสามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาได้ร้อยละ 2 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของตัวแปรอิสระ ที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Y) โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณโดยใช้ตัวแปรพยากรณ์ที่ศึกษาเข้าไปในสมการพยากรณ์ทุกตัว (Enter multiple regressions analysis) (n= 465)

ตัวแปร	R	↕	t	p-value
เจตคติต่อการเรียน(X_1)	-.008	-.092	-1.565	.118
พฤติกรรมการเรียน(X_2)	.006	.109	1.961*	.048*
ความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน(X_3)	-.005	-.076	-1.324	.186
การจัดการเรียนการสอน(X_4)	.001	.030	.407	.141
พฤติกรรมการสอนของอาจารย์(X_5)	.003	.108	1.457	.684
การบริการของสถานศึกษา(X_6)	-.001	-.031	-.452	.651
ความพร้อมของแหล่งฝึก(X_7)	-.007	-.090	-1.438	.151
Constant = 2.780	S.E = .227		$R^2 = .020$	

* $p < .05$

4. จากผลการวิจัยในระยะที่ 1 พบว่า พฤติกรรมการเรียนเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้วิจัยนำผลการวิจัยใน ระยะที่ 1 มาเก็บข้อมูลโดยการสนทนากลุ่มย่อย เพื่อศึกษาข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียน ของนักศึกษา ผลการสนทนากลุ่มมีดังนี้

4.1 การวางแผนการเรียน

จากการสรุปประเด็นในการสนทนา กลุ่ม พบว่าพฤติกรรมการวางแผนการเรียนของ นักศึกษาไม่เหมาะสมเช่น การไม่เตรียมตัวอ่าน หนังสือก่อนเข้าเรียนหรือก่อนสอบ ขาดการ ทบทวนบทเรียนหลังการเรียน ขาดการติดตาม แก้ไขหรือพัฒนาผลงานของตนเอง การใช้เวลา ในการทำงานกลุ่มกับเพื่อนนอกห้องเรียนมากเกินไป การใช้เวลามากเกินไปกับความบันเทิงเช่น การ คุยโทรศัพท์ การเล่นกับเพื่อน การเล่นเกมเน็ต สอดคล้องกับที่กลุ่มตัวอย่างกล่าวในการสนทนา กลุ่มว่า

"การที่หนูไม่อ่านหนังสือ ไม่ทบทวน เมื่อเรียนเสร็จ เพราะหนูแบ่งเวลาไม่ถูก เวลา มี เวลาว่างก็จะไม่ค่อยทำงานหรืออ่านหนังสือสักเท่า ไหร่ จะชอบทำงานใกล้ๆวันที่จะส่งซึ่ง บางทีวัน กำหนดส่งก็เป็นช่วงใกล้สอบ เลยไม่ค่อยได้อ่าน หนังสือสักเท่าไร จะเอาเวลามาเคลียร์งาน มากกว่า"

"คิดว่าการไม่แบ่งเวลาให้เหมาะสม กับการอ่านหนังสือ ก็เลยไม่ได้ทบทวนความรู้ ของตนเอง เพราะตามปกติแล้วจะไม่ค่อยได้อ่าน หนังสือเท่าไรนัก เพราะว่ามีกิจกรรมต้องทำและ แบ่งเวลายังไม่ดีพอ"

จากปัญหาดังกล่าวกลุ่มได้เสนอแนว ทางในการแก้ปัญหาโดยปรับปรุงตนเองในเรื่อง พฤติกรรมการวางแผนการเรียนเช่น การแบ่งเวลา เพื่อทบทวนบทเรียน อ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนที่ จะเข้าเรียน การตั้งใจเรียนในชั้นเรียนเพื่อลดเวลา ในการทบทวนบทเรียน และทำแบบฝึกหัดเพิ่ม มากขึ้น

4.2 การเอาใจใส่กับการเรียน

ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม สะท้อนให้เห็นว่านักศึกษาบางคนขาดความใฝ่ ใจในการเรียนทั้งในด้านการปฏิบัติตนในห้อง เรียนและนอกห้องเรียน เช่น ขาดความตั้งใจและ ไม่มีสมาธิในการเรียน การไม่สนใจสิ่งที่อาจารย์ สอน การไม่ซักถามเมื่อไม่เข้าใจในสิ่งที่เรียน ละเลย การทบทวนบทเรียน และขาดความใฝ่ใจกับทำงาน ที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์

จากปัญหาดังกล่าวนักศึกษาได้เสนอ แนวทางพัฒนาพฤติกรรมการเอาใจใส่กับการ เรียนดังนี้

4.2.1 การกระตุ้นและเตือนตนเองเรื่อง การเรียน ฝึกการพึ่งตัวเอง ร่วมกับเพื่อนช่วย กระตุ้นเตือนซึ่งกันและกัน

4.2.2 การเสริมสร้างแรงจูงใจในการ เรียนให้ตนเอง เช่น คำพูดของพ่อแม่ อาจารย์ รุ่นพี่ เพื่อนสนิทที่จะช่วยกระตุ้นให้มีความกระตือรือร้น มีกำลังใจ ต่อสู้ภาวะความเครียด และกระตุ้น ให้ขยันเรียนมากขึ้น

4.2.3 การได้รับการดูแลเอาใจใส่เป็น ระยะโดยอาจารย์ที่ปรึกษา

ในขณะเดียวกันนักศึกษามีข้อเสนอ แนะเกี่ยวกับปัจจัยด้านอื่นๆ ที่มีผลต่อพฤติกรรมการเรียนดังนี้

1. การจัดการเรียนการสอนควรจัดให้ เหมาะสมกับเนื้อหาการเรียน และเวลา ซึ่งจาก การสนทนากลุ่มย่อยพบว่าการศึกษาจะสามารถนำวิธีการวางแผนการเรียนมาปฏิบัติได้ ดีนั้น ต้องอาศัยการจัดการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมต่อการพัฒนาพฤติกรรมการเรียน เช่น ความต่อเนื่องในการเรียนภาคทฤษฎี และปฏิบัติ การจัดชั่วโมงที่เอื้อให้นักศึกษาได้ เรียนรู้ด้วยตนเอง อีกทั้งการจัดให้มีใบงานในแต่ละวิชาอย่างเหมาะสม ดังคำกล่าวที่ว่า

"งานเยอะมากและเป็นงานกลุ่มทำให้ต้องใช้เวลาในการร่วมกันทำและใช้เวลาในการทำงานเยอะ ไม่ค่อยมีเวลาอ่านหนังสือสักเท่าไร"

"การจัดการเรียนการสอน วิชาที่ยากมาเรียนรวมๆ กัน เรียนไม่รู้เรื่อง เวลาพักไม่ค่อยมีเรียนติดติดกัน 2 เทอม เวลาขึ้นเวิร์คก็ลืม วิชาที่จะใช้ก็เรียนมานาน ส่วนที่เพิ่งเรียนก็ยังไม่ได้อ่าน"

1) การจัดการกิจกรรมต่างๆ ของวิทยาลัย ควรจัดให้เอื้อต่อพัฒนาพฤติกรรม การเรียน โดย นักศึกษามีความคิดเห็นว่ากิจกรรมของวิทยาลัย บางครั้งมีมากเกินไป กิจกรรมบางอย่างใช้เวลา มากทำให้มีผลกระทบกับเวลาในการทบทวน บทเรียน

"เวลาในการอ่านหนังสือไม่พอ โดยเฉพาะในตอนแรกๆ ที่มีการรับน้องและการเข้า ชมรม บางครั้งก็ต้องสอบด้วย สอบทั้งรำ สอบทั้ง ที่ห้องเรียน ทำให้หนูเครียด"

"กิจกรรมต่างๆ ที่มีในเวลาใกล้สอบ จะทำให้ไม่ค่อยได้อ่านหนังสือ"

2) การมีพื้นที่ส่วนบุคคลสำหรับอ่าน หนังสือตามลำพังหลังเลิกเรียน โดยไม่มีเสียง รบกวนต่างๆ เช่น เสียงคุยกัน เสียงจากการ ทำกิจกรรมต่างๆ

"เสียงรบกวนจากเพื่อนร่วมห้อง ซึ่งจะมีทั้งเสียงคุยกันเสียงดัง เสียงโทรศัพท์ เสียงเพลง ที่เปิดฟัง เสียงภาพยนตร์ที่เปิดดู ซึ่งจะทำให้ไม่มีสมาธิอ่านหนังสือ"

อภิปรายผล

1. จากการศึกษาพบว่า เจตคติต่อการ เรียน ความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน การจัดการเรียน การสอนการบริการของสถานศึกษา และความ พร้อมของแหล่งฝึก มีความสัมพันธ์กันเชิงลบกับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาอย่างไม่มีนัย สำคัญทางสถิติ ส่วนพฤติกรรม การเรียน และ พฤติกรรม การสอนของอาจารย์ มีความสัมพันธ์

กันเชิงบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักศึกษา อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งผู้วิจัย อภิปรายผล เป็นปัจจัยด้านต่างๆ 3 ด้านดังนี้

1.1 ปัจจัยด้านผู้เรียน ได้แก่ เจตคติต่อ การเรียน พฤติกรรม การเรียน และความสัมพันธ์ กับกลุ่มเพื่อน มีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัย สำคัญทางสถิติกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อธิบาย ได้ว่ากระบวนการเรียนรู้ของมนุษย์ไม่ได้ เกิดจากการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา โดยตรงเท่านั้น หากยังเกิดจากการเรียนรู้ โดยกระบวนการทางธรรมชาติ ที่ขึ้นอยู่กับ สักยภาพของผู้เรียนหลายด้านตามความแตกต่าง ของภูมิหลังและสิ่งแวดล้อมของแต่ละบุคคล กล่าว ไว้ว่าการที่มีความรู้พื้นฐานเดิมอยู่มาก จะเป็นพื้น ฐานสำคัญช่วยให้เกิดเรียนรู้ได้มากขึ้น เร็วขึ้นและ มั่นคงขึ้น' อีกทั้งองค์ประกอบของผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนยังขึ้นอยู่กับตัวผู้เรียน และสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะในส่วนของผู้เรียนจะประกอบ ด้วยองค์ประกอบด้านสติปัญญา ได้แก่ เซอาน์ ปัญญา ความถนัด ความรู้พื้นฐาน เนื้อหาความรู้ เดิมของผู้เรียน และองค์ประกอบด้านอารมณ์ ได้แก่ แรงจูงใจในการเรียน ความสนใจ ลักษณะ นิสัยและทัศนคติในการเรียน ความนึกคิดเกี่ยวกับ ตนเอง การปรับตัว และลักษณะบุคลิกภาพใน ด้านนั้นๆ สอดคล้องกับการศึกษาของ เดิมศักดิ์ กทวนิช 1 พบว่าปัจจัยด้านส่วนตัว 4 ปัจจัย ได้แก่ บุคลิกภาพ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ความ เชื่อในความสามารถของตนในการเรียน และ ความภาคภูมิใจในตนเอง มีความสัมพันธ์ทางบวก กับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับ ปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 ดังนั้นอาจมีปัจจัยด้านอื่นๆ ที่ผู้วิจัย ไม่ ได้นำมาศึกษาเข้ามาเกี่ยวข้อง สอดคล้องกับการ สนทนากลุ่มพบว่าปัจจัยด้านความเครียดทั้งใน เรื่องส่วนตัว และการเรียนมีผลกระทบต่อผลการ เรียนของนักศึกษา

1.2 ปัจจัยด้านผู้สอนได้แก่ การจัดการเรียนการสอน และพฤติกรรมการสอนของอาจารย์มีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อธิบายได้ว่า การที่ปัจจัยด้านการสอนไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา อาจเกิดจากความคลาดเคลื่อนในการประเมินผลเช่นในภาคทฤษฎี เช่น การประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ อาจไม่ได้วัดครอบคลุมทั้ง 6 ด้าน คือ ความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการประเมินค่า ส่วนในการเรียนการสอนภาคปฏิบัติมีการแบ่งนักศึกษาเป็นกลุ่มกระจายออกตามแหล่งฝึกต่างๆ ที่มีสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันไม่สามารถควบคุมได้ ถึงแม้จะมีเครื่องมือที่มีมาตรฐาน แต่อาจขาดความเที่ยงของผู้ประเมินที่ประกอบด้วยอาจารย์พยาบาล อาจารย์ที่เลี้ยงในแหล่งฝึกต่างๆ อาจทำให้มีความคลาดเคลื่อนในการวัดประเมินผลได้⁷ สำหรับด้านพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ อธิบายได้ว่า คุณลักษณะและพฤติกรรมของอาจารย์แต่ละคนมีความแตกต่างกัน และคุณลักษณะและพฤติกรรมของอาจารย์แต่ละคนที่แสดงออกมาอาจมีทั้งทางบวกและทางลบที่ขึ้นอยู่กับ การรับรู้ของนักศึกษาที่แตกต่างกัน และถึงแม้ว่าปัจจัยด้านผู้สอน ไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แต่จากการสนทนากลุ่มพบว่า การจัดการสอนรายวิชาภาคทฤษฎีกับการฝึกปฏิบัติไม่สอดคล้องและไม่ต่อเนื่องกัน ทำให้มีผลต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา สอดคล้องกับข้อมูลรายชื่อของกลุ่มตัวอย่างพบว่า การจัดการสอนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = .79) เป็นที่น่าสังเกตว่า จากการสนทนากลุ่มพบว่าสิ่งที่นักศึกษาต้องการให้อาจารย์ช่วยเหลือส่วนใหญ่คือ ต้องการให้อาจารย์ช่วยติวก่อนสอบ ช่วยสรุปประเด็นการเรียนก่อนสอบ ซึ่งอาจเป็นข้อสังเกตว่านักศึกษายังติดอยู่กับรูปแบบที่ตนเองเป็นผู้รับ ขาดการใฝ่รู้ใฝ่เรียน

1.3 ปัจจัยด้านสถานศึกษาได้แก่ การบริการของสถานศึกษา และความพร้อมของแหล่งฝึกมีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อธิบายได้ว่า แม้นักศึกษาจะรับรู้ว่าเป็นวิทยาลัยเอื้ออำนวยความสะดวกที่สนับสนุนการศึกษา เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต สถานที่ออกกำลังกายและผ่อนคลายต่างๆ แต่นักศึกษาอาจใช้ประโยชน์ในด้านความบันเทิง หรือผ่อนคลายมากกว่าด้านการเรียน สอดคล้องกับการศึกษาของปณิตพร ชนะกุล และอัญชลีพร วิสิทธิ์วิษย์ และอุษณีย์ เทพวรชัย และคณะ⁷ พบว่าปัจจัยด้านสถานศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่วนในด้านความพร้อมของแหล่งฝึกไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มตัวอย่าง อาจอธิบายได้ว่า นักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี ได้รับการจัดการเรียนการสอนด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ตั้งแต่เรียนในชั้นปีที่ 1 ดังนั้นเมื่อขึ้นฝึกปฏิบัติงานนักศึกษาจึงมีความตั้งใจ และสามารถปรับตัวในการเรียนรู้หาประสบการณ์จริง และปฏิบัติงานต่อผู้รับบริการโดยตรงด้วยความเมตตา กรุณา มีความเอื้ออาทร และตระหนักในคุณค่าความเป็นมนุษย์

2. การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา พบว่าพฤติกรรมการเรียนเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยมีประสิทธิภาพในการทำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาได้ร้อยละ 2 สอดคล้องกับการศึกษาของอุษณีย์ เทพวรชัยและคณะ⁷ พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลและสามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาล ได้แก่ พฤติกรรมการเรียน โดยสามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 61.90 จากการศึกษาของปัญญา ชูช่วย⁸ พบว่านิสัยการเรียนมีความสัมพันธ์ทางอ้อมกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และผลจากการสนทนากลุ่มพบว่าพฤติกรรมที่มีผลต่อ

พฤติกรรมกรเรียนคือ การวางแผนการเรียน และการเอาใจใส่ต่อการเรียน อธิบายได้ว่าการวางแผนการเรียน เป็นพฤติกรรมกรจัดสรรเวลาที่ใช้ในการศึกษาเป็นเทคนิคที่สำคัญอันจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนให้ได้ผลดีขึ้น โดยนักศึกษาจะต้องมีการทำตารางเวลาสำหรับการศึกษาและเรียนรู้ของตนเอง เพื่อจะได้ทำรายการสิ่งที่ต้องทำ ตามลำดับความสำคัญก่อนหลัง และควบคุมตนเองให้ปฏิบัติได้ตามแผนที่กำหนดเพื่อให้มีเวลาเพียงพอในการเตรียมตัวทำงานที่ได้รับมอบหมายใหม่ รวมทั้งการให้เวลากับการพักผ่อนให้เหมาะสม ส่วนการเอาใจใส่ต่อการเรียน นักศึกษาต้องมีพลังงานที่แฝงในตัวบุคคลเช่น การมีพลังจากแรงจูงใจภายในจากตนเอง ครอบครัว ครู และเพื่อน ที่จะผลักดันให้นักศึกษาทำกิจกรรมต่างๆในการเรียน และเป็นแรงกระตุ้นผลักดันให้นักศึกษามีความมานะพยายามในการอ่านตำราเตรียมตัวในการเรียน ทำงานเสร็จตามกำหนด สอดคล้องกับสนทนากลุ่มที่นักศึกษากล่าวว่า "พ่อแม่ อาจารย์ช่วยเป็นกำลังใจให้สู้ ส่วนเพื่อนเป็นคนคอยดึงกันไปให้จบและผ่านไปด้วยกัน" ดังนั้นอาจารย์ และสถาบันการศึกษาจึงมีส่วนสำคัญที่จะเอื้ออำนวยด้านการจัดการเรียนการสอน และการบริการด้านต่างๆ เพื่อให้ศึกษามีแรงจูงใจในการพัฒนาผลการเรียนเพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ผลการวิจัยพบว่าพฤติกรรมกรเรียน โดยเฉพาะการวางแผนการเรียน และการเอาใจใส่การเรียน เป็นปัจจัยที่ร่วมทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ดังนั้นเพื่อเป็นการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา จึงควรมีการพัฒนาพฤติกรรมกรเรียนของนักศึกษา ในด้านการวางแผนการเรียน และการเอาใจใส่การเรียน

2. เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยทุกด้านไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาต่อเนื่องเพื่อหาปัจจัยอื่นๆที่เป็นสาเหตุ โดยเฉพาะปัจจัยทางด้านจิตวิทยา เช่น เซาว์อารมณ์ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การกำกับตนเอง เป็นต้น

3.ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์การเรียนต่างกัน โดยเฉพาะในนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์

เอกสารอ้างอิง

1. เต็มศักดิ์ คทวมิช. ปัจจัยบางประการที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ.วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์[อินเทอร์เน็ต].2549. [เข้าถึงเมื่อ 18 เม.ย. 2551]. เข้าถึงได้จาก: <http://ejournals.swu.ac.th/index.php/jeduarticle/view/536>
2. ปณตพร ชนะกุล และอัญชลีพร วิสิทธิ์วงษ์. การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลเครือข่ายภาคกลาง 2, รายงานวิจัยวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสันนาท; 2550.
3. Bloom.B.S., Hastings, J.T.,&Madaus, G.F. Handbook on formative and summative evaluation of student learning. New York: McGraw-Hill; 1971.
4. ฉันทกวี ศิริรัตน์. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยเครือข่ายภาคเหนือ ปีการศึกษา 2550.วารสารการพยาบาลและการสาธารณสุข วิทยาลัยเครือข่ายภาคกลาง 2. 2551; 5 (ฉบับพิเศษ): 1-7.

5. สุขชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: เฟื่องฟ้าพรินติ้ง จำกัด; 2544.
6. เขียวลักษณ์ วงศ์พรหม. ปัจจัยทางจิตวิทยาที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาล มหาวิทยาลัยคริสเตียน. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา:บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง; 2549.
7. อุษณีย์ เทพรชัช, นิชดา สารถวัลย์แพศย์ และศรีวรรณ มีบุญ . ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาวิทยาลัย สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข. รายงานวิจัยวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จังหวัดนนทบุรี; 2551.
8. ปัญญา ชูช่วย. ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศตรมหาบัณฑิต สาขาการวัดผลและวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์; 2551.
9. รวงฤดี ชีวะสุโท และสรายุ ฟางสวัสดิ์. ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพการสอนพฤติกรรมการเรียน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชลบุรี, รายงานการวิจัยวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชลบุรี ; 2552.

